

DETALJPLAN

del av Herrljunga 6:3 och del av Hagen 15

Herrljunga kommun, Västra Götalands län

Undersökning om *betydande miljöpåverkan* (behovsbedömning)

Samrådshandling 2018-10-29

HANDLINGAR

Planbeskrivning med genomförandebeskrivning

Plankarta med bestämmelser

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Grundkarta

Fastighetsförteckning

VAD ÄR EN UNDERSÖKNING OM BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN (BEHOVSBEDÖMNING)?

Enligt 4 kap 34§ Plan- och bygglagen och 6 kap 11§ Miljöbalken ska kommunen genomföra en miljöbedömning för alla detaljplaner och planprogram som kan medföra betydande miljöpåverkan. I samband med planarbetet görs därför en behovsbedömning som är ett stöd för kommunens ställningstagande i beslutet om planens genomförande medför en betydande miljöpåverkan eller inte. Behovsbedömningen ska analysera graden av miljöpåverkan utifrån platsen, påverkan samt planens karaktär enligt kriterierna i MKB-förordningens bilagor 2 & 4. Om behovsbedömningen visar på en betydande miljöpåverkan ska en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) upprättas i samband med detaljplanarbetet. I miljökonsekvensbeskrivningen identifieras, beskrivs och bedöms den betydande miljöpåverkan. Utöver en ställningstagande om miljöpåverkan tar behovsbedömningen upp miljöfrågor som bör beaktas i den fortsatta planprocessen.

Behovsbedömningen innehåller:

Områdesbeskrivning

Planens huvuddrag

Planens förutsättningar

Planens omfattning

Planens tänkbara påverkan

Sammanvägd behovsbedömning

Tabell för behovsbedömning

Områdesbeskrivning

Planområdet är centralt beläget i östra delen av Herrljunga tätort och omfattar del av fastigheten Herrljunga 6:3 och del av Hagen 15.

Området gränsar i väster till Hagens äldreboende, i norr till en begravningsplats och småhusbebyggelse kring Sveagatan. I öster och söder gränsar planområdet till småhusbebyggelse kring Harabergsgatan, Arvidsgårdsgatan, Ringvägen och Andrégatan.

Området är idag ett obebyggt och delvis kuperat blandskogsområde. Genom området finns några upptrampade stigar.

Bild 1. Översiktskarta med ungefärligt planområde inom röd markering

Planens huvuddrag

Detaljplanens syfte är att pröva möjligheten till ny bostadsbebyggelse för att möjliggöra demensboende, förskola samt nya bostäder. Planförslaget bidrar till ett variationsrikt utbud av boendeformer i Herrljunga kommun.

Planområdet är beläget i östra delen av Herrljunga tätort med närhet till såväl service och kollektivtrafik, som grönområde och rekreation. Marken består av kuperad skogsmark och nyttjas idag som ett närströvområde. Detaljplanen säkerställer att delar av naturmarken bevaras inom området.

Tidigare kommunala ställningstaganden

Översiktsplan 2017-2035 för Herrljunga kommun

Detaljplanen skapar möjlighet att bygga fler bostäder i Herrljunga kommun och uppfyller översiktsplanens mål att öka antalet invånare i tätorten. Utbyggnad av förskola och äldreboende med viktiga funktioner stämmer väl överens med den övergripande viljeriktningen i kommunen att förtäta inom befintliga miljöer för att optimalt nyttja befintlig service, infrastruktur mm. Detta skapar förutsättningar för bättre kommunikationer, ökat serviceunderlag samt ett minskat energibehov.

Bostadsförsörjningsprogram 2016

Rekommendationer med relevans för den fysiska planeringen som anges i kommunens bostadsförsörjningsprogram sammanfattas nedan:

- *Bostadsbyggande ska i huvudsak ske i kommunens tätorter och småorter.*
- *Nya bostäder ska planeras inom gång-/cykelavstånd till tågstation.*
- *Nya bostäder planläggs i lägen där gång- och cykel utgör det effektivaste transportmedlet till lokala målpunkter.*
- *Lokalgator planeras så att en nätverksstruktur bildas för fotgängare.*
- *Bostäder bör blandas med icke störande verksamheter.*
- *Livsstilsboenden och andra typer av nischade boendialternativ ska främjas.*
- *Vid planläggning för nya bostäder och vid bygglovsprövning ska hänsyn tas till eventuell påverkan på skyddade områden.*
- *Skyddade områden och andra grönområden och natur- och kulturmiljöer ska ses som en resurs för invånarens rekreation och integreras i relevanta planområden för nya bostäder.*
- *Bostadsområden ska lokaliseras med närhet till service för att minimera framtida transportkostnader för samhället såsom hemtjänst, skolskjuts och i samband med drift och underhåll. Bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning ska ha hög tillgänglighet och ligga i närheten av kommunikation.*

Detaljplan

För området gäller idag två detaljplaner. För den västra delen av planområdet, inklusive befintliga Hagens äldreboende, gäller en stadsplan antagen 13 december 1945 *Förslag till ändring och utvidgning av Herrljunga municipalsamhälle*. Enligt detaljplanen är medgiven markanvändning allmänt ändamål om maximalt tre våningar samt allmän platsmark avsedd för park eller plantering. Marken inom området används idag för äldreboende samt som ett närströvområde.

För östra delen av planområdet gäller en stadsplan antagen 23 februari 1978 *Prästegården förslag till stadsplan*. Enligt denna plan är medgiven markanvändning park, planering eller skyddsområde. Det går en gångväg genom området från norr till söder. Marken inom området används idag som ett närströvområde.

Planens omfattning

Detaljplanen omfattar del av fastigheten Herrljunga 6:3 och del av Hagen 15. Planområdet omfattar ca 3,4 ha. Genom projektet förväntas ca 40 lägenheter med inriktning mot demensvård tillskapas. I områdets östra del möjliggörs nya bostäder och förskola. Parkeringsmöjligheter tillskapas inom området. Demensboendet föreslås uppföras i en våning och förskola och bostäderna i östra delen föreslås uppföras i två våningar.

Planens tänkbara konsekvenser

Aktuellt område har ett strategiskt bra läge intill Hagens befintliga äldreboende. Området har närhet till service och kommunikationer. Planförslaget innebär en förtätning i befintlig bebyggelsemiljö vilket innebär ett effektivt markutnyttjande och god resurshushållning samt utnyttjande av befintlig bebyggelsestruktur. Föreslagen bebyggelse ger ett värdefullt tillskott av bostäder, förskola och vård i Herrljunga tätort.

Ett oexploaterat naturområde tas i anspråk för bebyggelse. Området används som närströvområde, vilket delvis försvinner med planens genomförande. Föreslagen bebyggelse kan bidra till en tätare och mer stadsmässig miljö.

Ett område om 25 meter kring de fornlämningar som finns i områdets nordvästra del ska skyddas från ingrepp. Detaljplanen säkerställer detta genom att planlägga 25 meters radie runt fornlämningarna som allmän plats-natur samt kvartersmark med begränsningen att marken inte får bebyggas. För markingrepp i fornlämning fodras tillstånd enligt 2 kap kulturmiljölagen.

Den föreslagna ändringen av markens användning kommer att medföra en viss ökning av trafiken i området. Ökningen är dock av en begränsad omfattning och sker från en låg nivå. Bedömningen är att gällande miljökvalitetsnormer inte överskrids (5 kap MB).

Sammanvägd behovsbedömning

Planförslaget bedöms inte innebära en sådan betydande miljöpåverkan som enligt miljöbalken 6 kap kräver att särskild miljöbedömning måste göras.

Behovsbedömningen grundas på följande:

- Inga särskilt skyddade områden berörs.
- Genomförandet bedöms inte innebära några risker för människors hälsa.
- Miljökvalitetsnormerna bedöms inte överskridas.

Planen bedöms sammantaget ge en ringa miljöpåverkan. Detaljplanen kan reglera de frågor där eventuell påverkan kan tänkas förekomma.

Fortsatt miljökonsekvensbeskrivning bedöms ej behövas.

Tabell för behovsbedömning

Parameter	Platsen	Påverkan	+	0	-	BMP
Här redovisas alla ämnen som behovsbedömningen beaktar	Här beskrivs parametrarnas värden/ och eller brister på platsen idag	Hur påverkas respektive parameter av att planen genomförs	Här antyds om påverkan är positiv, indifferent eller negativ för just denna parameter			Vid betydande miljöpåverkan kryssas denna ruta

Områdesskydd	Platsen	Påverkan	+	0	-	BMP
Riksintresse	Riksintresse försvarsmakten-influensområde luftrum	Del av en stor zon i Västra Götaland. Omfattar hela Herrljunga tätort.		0		
Parametrar som inte är relevanta eller bedömts inte påverkas av planen	Riksintresse, Naturreservat, Naturminne, Strandskydd, Djur-/växtskyddsområde, Biotopskyddsområde, Vattenskyddsområde, Kulturresevat, Världsarv					

Stads- /Landskapsbild & Kulturmiljö	Platsen	Påverkan	+	0	-	BMP
Stads- /Landskapsbild	Föreslagen byggnation innebär att stadsbilden påverkas.	Ny bebyggelse inom området kan med god gestaltning ge ett positivt tillskott till stadsbilden och förstärka och sammanlänka gatustrukturen. Området kommer att förändras genom ett genomförande av		0		

		planen.				
In- /Utblickar	Intelligande bostäder och serviceboende har idag utsikt över naturområde.	Föreslagen byggnation medför förändras utsikt för intelligande bostäder och serviceboende.		0		
Opåverkade områden	Området är i dagsläget inte exploaterat.	Föreslaget innebär att marken tas i anspråk för vård- och bostadsändamål.		0		
Fornlämningar & Fornminne	RAÄ har identifierat två fornlämningar i planområdets nordvästra del.	Fornlämningarna ska bevaras. För markingrepp i fornlämning fodras tillstånd enligt 2 kap kulturmiljölagen.		0		
Parametrar som inte är relevanta eller bedömts inte påverkas av planen	Kulturminne & byggnadsminne					

Natur	Platsen	Påverkan	+	0	-	BMP
Allmän beskrivning av områdets natur-, växt och djurliv	Planområdet utgörs av ett kuperat skogsparti med blandskog. Området nyttjas som ett närströvområde. Området anses inte inneha några särskilda värden för natur- djur- och växtliv.	En exploatering resulterar i att delar av skogen behöver tas ned och delar av marken utjämnas.		0		
Parametrar som inte är relevanta eller bedömts inte påverkas av planen	Nyckelbiotoper, Rödlistade arter, Andra unika, sällsynta eller hotade arter, växtarter eller växtsamhällen, Naturresurser					

Vatten	Platsen	Påverkan	+	0	-	BMP
Dagvatten	Kommunala ledningar för dagvatten finns idag i angränsande gator.	Vid exploatering bör dagvatten i så stor utsträckning som möjligt fördröjas innan det leds ner i det		0		

		befintliga ledningsnätet för dagvatten. Ett genomförande av planen kommer innebära att en tidigare inte hårdgjord yta delvis kommer att hårdgöras vilket ställer krav på dagvattenhantering.				
Grundvatten	Inget uttag av grundvatten sker i området, så det försörjs med kommunalt dricksvatten	Föreslagen bebyggelse inom planområdet bedöms påverka grundvattnets kvalitet och kvantitet minimalt, med tanke på att en förhållandevis liten yta berörs.		0		
Ytvatten	Avvattning bedöms ske till recipienten Nossan via dagvattensystemet i området.	Inom planområdet kommer det inte förekomma verksamheter som riskerar att förorena dagvattnet i någon större omfattning. Risken för negativ påverkan på ytvatten är mycket liten.		0		
Dricksvatten- och avlopp	Kommunala ledningar för vatten och avlopp finns i angränsande gator. Möjlighet finns att ansluta aktuellt område till befintligt ledningsnät.	Ett genomförande av planen innebär ett mer effektivt utnyttjande av befintlig infrastruktur.		0		
Parametrar som inte är relevanta eller bedömts inte påverkas av planen	Vattenverksamhet, enligt MB 11 kap. 3 §					

Hälsa och säkerhet	Platsen	Påverkan	+	0	-	BMP
Föroreningar i luft, mark eller vatten	Regeringen har genom Luftkvalitetsförordningen (2010:477) beslutat om normvärden för ett antal	Detaljplanens genomförande kommer inte att bidra till några betydande störningar		0		

	luftpartiklar och gaser i utomhusluft som inte får överskridas, i syfte att skydda människors hälsa.	avseende lukt och luftkvalitet. Miljö kvalitetsnormerna bedöms inte överskridas.				
Buller & Vibrationer	Planområdet ligger ca 500 meter från järnvägen samt ca 200 meter från Storgatan och Stora Skolgatan.	Trafikmängden i området kommer öka med ett genomförande av planförslaget. Ökningen av trafikbuller bedöms vara marginell.		0		
Risk för översvämning - skyfall eller stigande havsnivåer	Det förekommer idag ingen risk för översvämning i området. Området är högt beläget och ligger inte intill någon sjö eller större vattendrag. Generellt sett är risken för översvämningar störst i låglänta områden i anslutning till sjöar och vattendrag.	Risk för översvämning eller stigande havsnivåer bedöms inte föreligga i området. Översvämningensrisken bör beaktas inom fortsatt planarbete. Vid behov bör det tas fram riktlinjer och åtgärdsförslag.		0		
Risk för ras, skred, erosion eller sedimentation - geotekniska förhållanden	Enligt SGU:s jordartskarta består marken av postglacial sand och sandig morän. I dagsläget förekommer ingen risk för erosion eller ras eller skred.	Inga direkta risker för den blivande bebyggelsen bedöms föreligga. Inför byggnation ska markundersökning göras för att säkerställa markens beskaffenhet. Eventuella risker ska säkerställas i bygglovskedet.		0		
Radon	Enligt SGU:s radonkarta bedöms marken inte klassas som riskområde för radon. Inga markradonprover har tagits inom området.	Radonmätning ska visa om det är nödvändigt med radonskyddat eller radonsäkert byggande. Krav med anledning av ev. radonförekomst kommer att ställas i samband med bygglov. Årsmedelvärdet för 200 Bq/m ³ får inte överskridas i bostäder.		0		
Ljus & Skuggning	Området består av låg	Föreslagen bebyggelse		0		

	bebyggelse. Träd kan skapa viss skuggning.	bedöms inte påverka ljus- och skuggförhållanden för angränsande bebyggelse				
Avfall & Återvinning	Sophantering sker idag i området.	Föreslagen bebyggelse kommer medföra en något ökad mängd avfall inom området.		0		
Energiförsörjning	Fjärrvärme finns i närområdet.	Förtätning av bebyggelse enligt förslaget innebär ett mer effektivt utnyttjande av befintlig infrastruktur.		0		
Parametrar som inte är relevanta eller bedömts inte påverkas av planen	Föroreningar i mark, byggnader och vatten, Farligt gods, Brand & explosion, Strålning, EMF, Djurhållning & allergener, Lukt.					

Lagar, kommunala styrdokument, EG:s miljölagstiftning (exempelvis vattendirektivet och andra riktlinjer)	Platsen	Påverkan	+	0	-	BMP
Översiktsplan	I översiktsplanens användningskarta anges ny/ändrad stadsbygd som områdesanvändning med bostäder och skola som preciserad användning.	Förslaget stämmer överens med viljeriktningen i Översiktsplanen. För området planeras bostäder samt vård för demensboende.		0		
Gällande detaljplan	För planområdet gäller idag två detaljplaner. För västra delen av planområdet gäller en stadsplan från 1945, <i>Förslag till ändring och utvidgning av Herrljunga municipalsambälle.</i>	De delar av gällande planer som omfattas av förslaget planområde ersätts när den nya detaljplanen får laga kraft.		0		

	För östra delen gäller en stadsplan från 1978, <i>Prästegården</i>					
Utnyttjande av mark- och vattenområden	Planförslaget innebär en förtätning av befintlig stadsmiljö.	Planen medför ett mer effektivt markutnyttjande.		0		
Parametrar som inte är relevanta eller bedömts inte påverkas av planen	Miljökvalitetsnormer för vatten (vattendirektivet), Miljökvalitetsnormer för luft (luftkvalitetsdirektivet), Miljömål, Fördjupade översiktsplaner, Grönstrukturplan & naturvårdsprogram, Kulturmiljöprogram, Planprogram, Andra planer eller programs miljöpåverkan, Förekomst av verksamheter som medför risk för omgivningen i eller i närheten av planområdet, Miljöpåverkan av överordnade projekt					

Ställningstagande	Ja	Nej
Är bedömningen av effekterna av stor osäkerhet?		X
Är effekterna varaktiga eller oåterkalleliga?		X
Nödvändiga åtgärder för att motverka att planens genomförande skapar betydande miljöpåverkan		X

Medverkande

Planen har upprättas av Emil Hjalmarsson med Lena-Britt Björklund som administrativt stöd. Medverkande konsulter från Metria AB har varit planarkitekterna Ida Hellman, Viktor Ljungström och Kajsa Rieden.

Bygg- och miljöförvaltningen Herrljunga kommun